

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 17122
Tarih : 25.02.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 25/02/2022 16:41
Sayı: E-120.10-
0973897

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Küresel bir sorun haline gelen işsizlik ve yoksulluk her geçen gün artarak devam ediyor. İLO, küresel işsizliğin 2023'e kadar COVID-19 öncesi dönemin işsizlik düzeyinin üzerinde seyretmesini beklediğini, 2019'da işsiz sayısının 186 milyon olduğunu ancak 2022'de bu sayısının 207 milyon olacağını tahmin ettiğini belirtti. Yoksulluk ve işsizliğin etkilerinin en derin hissedildiği ülkelerden biri de Türkiye'dir. TÜİK Şubat 2022 verilerine göre 3 milyon 777 bin kişi olduğu belirtilirken DİSK-AR'a göre mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı ise Kasım 2021'de 8 milyon 45 bin kişi olarak gerçekleşti. İŞ-KUR 2021 verilerine göre Muş'ta bulunan kayıtlı işsiz sayısı 28 bin 691'dir.

İŞ-KUR tarafından verilen İşsizlik Ödeneğine sigortalı bir işte belli bir süre çalıştıktan sonra işsiz kalanlar başvurabiliyor. 2021'de işsizlik ödeneğine başvuran 1 milyon 471 bin 673 kişiden 823 bin 316 kişi bu ödenekten yararlanamazken Muş ilinde ise bu ödeneye başvuru yapanların yüzde 80'i yararlanamamıştır.

Muş'ta yaşanan yoksulluk ve işsizliğin nedenlerinin tespit edilmesi ile bu nedenlerin ortadan kaldırılması, yeni iş olanaklarının sağlanması ve işsizlik ödeneğinden yararlananların sayısının artırılması amacıyla Anayasanın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılması için gereğini arz ederim.

GEREKÇE

Muş'un temel geçim kaynakları arasında tarım ve hayvancılık bulunmaktadır. Ancak uygulanan yanlış politikalar ve yatırımların az olması nedeniyle iş olanakları oldukça kısıtlıdır. Resmi verilere göre; 2020'de 411 bin 117 kişi olan ilin nüfusu 2021'de yüzde 1.43 oranında azalarak 405 bin 228 olmuştur. İşsizlik nedeniyle gençler kenti terk etmek zorunda kalmaktadır.

Anayasanın 49. Maddesine göre devlet, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemek için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. İşini kaybedenlere belli şartları taşımaları halinde verilen işsizlik ödeneği verilmektedir. Bu şartlar arasında hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün işsizlik sigortası priminin ödenmiş olması gerekmektedir. Sigortalı çalıştığı gün sayısına göre işsizlik ödeneğinden yararlanma süreleri de 180, 240 ve 300 gün olarak değişmektedir.

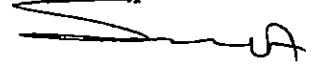
İŞ-KUR verilerine göre; 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye geneli işsizlik ödeneğine başvuran 1 milyon 471 bin 673 kişiden 647 bin 684 kişi hak kazanmışken Muş ilinde ise işsizlik ödeneğine başvuru yapan 5 bin 448 kişiden yüzde 80 oranla 4 bin 336 kişi bu ödenekten yararlanmamıştır.

TÜİK 2020 verilerine göre en düşük gelir Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri illerinde tespit edilmiştir. Yıllık ortalama eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert geliri; 49 bin 239 TL ile en yüksek İstanbul bölgesi iken 15 bin 198 TL ile de en düşük Van, Muş, Bitlis, Hakkâri illeridir. İş-Kur işgücü piyasası araştırması 2021 yılı verilerine göre Muş ilinde aralık ayı sigortalı çalışan sayısı 32 bin 252'dir. Ayrıca Ekim sonu itibarıyla kayıtlı işsizlerin sayısı da 28 bin 691'dir. Muş ilinde yaşanan gerçek yoksulluk ve işsizlik açıklanan verilerin çok üzerindedir.

Eşitlik ve sosyal devlet ilkesi gereği merkezi yönetim, iller arası farklılığın ortadan kaldırılması ile dezavantajlı durumdaki illere yönelik yatırım programları geliştirmelidir. Muş'ta yaşanan yoksulluk ve işsizlik nedenlerinin tespit edilmeli ve bu nedenler ortadan kaldırılmalıdır. Yeni iş imkânları sağlanmalı, kadın istihdamı artırılmalı, cinsiyet dağılımına göre sigortalı çalışan sayısı ile son 3 yılda işini kaybedenlerin sayısı belirlenmelidir. Belirttiğimiz bu nedenlerin yanı sıra cinsiyete göre işsizlik ödeneğinden yararlananların sayısı ve bu ödenekten yararlanma süresinin tespiti amacıyla bir araştırma komisyonu kurulmasını talep ederim.
25.02.2022

Şevin Coşkun

Muş Milletvekili

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	Flanus
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	Mutlu
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	Çakır
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	Acar Zair
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	Mutlu "
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	A. Koç
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	Mutlu
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	Aydın
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	H. Özgüneş
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	K. Gergerlioğlu
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Mutlu
12	MURAT SARISAÇ	VAN	M. Sarisaç
13	DERİN DAĞ	DİYARBAKIR	D. Dağ
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar Başaran
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	K. Bülbül
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. Çepni
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	E. Günay
18	NUSRETTİN MAÇİN	ŞANLIURFA	Mutlu
19			
20	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	S. Güzel